

របាយការណ៍សង្ខេប

ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា

របាយការណ៍សកលលោកក្នុងការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ២០០៧

សារព្រះយេស៊ូវប្រសើរគុណភាព

ការអប់រំសម្រាប់ទំនើងអស់ក្នុង
សារព្រះយេស៊ូវនិងរបស់គុណភាព

របាយការណ៍សង្ខេប

តើពិភពលោកកំពុងឈរនៅកន្លែងណា នៅលើគោលដៅ នៃប្រយោជន៍របស់ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា?

គោលដៅ ១ គាំពារ និងអប់រំកុមារតូច : ដំណើរឈានទៅពង្រីកឱកាស
ចូលរៀនមានការយឺតយ៉ាវ។ ដោយសារហេតុផលនោះ ទើបកុមារមកពីគ្រួសារ
គ្រីក្រជួបការលំបាកមិនសូវមានឱកាសចូលរៀនក្នុងកម្មវិធីគាំពារ និងអប់រំ
កុមារតូច។ កុមារតូចម្នាក់នៅអាព្រិចសាបសាហារាអាចមានឱកាសចូលរៀន
ក្នុងសាលាមតេយ្យបានតែ ០,៣ ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកកុមារនៅអាមេរិកឡាទីន
និងការីប៊ីនមានឱកាសចូលរៀនបាន ១,៦ ឆ្នាំ ហើយកុមារនៅអាមេរិកខាងជើង
និងអឺរ៉ុបខាងលិច អាចមានឱកាសចូលរៀននៅមតេយ្យសាលាបាន ២,៣ ឆ្នាំ។
នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍជាច្រើន បុគ្គលិករបស់កម្មវិធីគាំពារ និងអប់រំកុមារតូច
មានសមត្ថភាពតិចតួច។

គោលដៅ ៣ ការអប់រំយុវវ័យ និងមនុស្សចាស់ : នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ
មួយចំនួនដែលបានវាយតម្លៃលើកម្មវិធីអភិវឌ្ឍបំណិនជីវិតមិនសូវច្រើនប្រឹង
ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាព និងជំនាញដល់យុវវ័យ និងមនុស្សចាស់ទេ។ ដំណើរ
ឈានទៅសម្រេចគោលដៅនេះនៅទូទាំងពិភពលោកជួបប្រទះនឹងការលំបាកច្រើន
ក្នុងការវាយតម្លៃ។

គោលដៅ ៥ យេនឌ័រ : ទោះជាប្រទេសជាច្រើននៅជុំវិញពិភពលោកបាន
ពុះពារឈានទៅសម្រេចសមភាពយេនឌ័រគិតជាតួលេខនៅបឋមសិក្សា និង
មធ្យមសិក្សាក្នុងរយៈពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះក៏ដោយ ក៏គម្លាត
យេនឌ័រនៅតែដដែល ដូចជានៅប្រទេសអារ៉ាប់ អាហ្វ្រិកសាហារា និងអាស៊ីខាង
ត្បូង និងខាងលិច។ នៅទូទាំងសកលលោក កាលពីឆ្នាំ ២០០១ មានកុមារី
ប្រមាណ ៥៧% មិនបានចូលរៀននៅសាលាបឋមសិក្សា ហើយជាង៦០%នៅរដ្ឋ
អារ៉ាប់ និងអាស៊ី ខាងត្បូង និងខាងលិច។ ការចូលរៀនរបស់សិស្សស្រីមានចំនួន
តិចជាងក្មេងប្រុសយ៉ាងច្រើននៅបឋមសិក្សា (សន្ទស្សន៍សមភាពយេនឌ័រគិត
ជាតួលេខខាងក្រោម ០,៩៧) នៅប្រទេសចំនួន ៧១ ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៧៥។
វិសមភាពយេនឌ័រ គិតជាតួលេខកាន់តែរីកធំនៅមធ្យមសិក្សា និងឧត្តមសិក្សា។
ក្នុងចំណោមប្រទេស កំពុងអភិវឌ្ឍចំនួន ៨៣ ដែលមាន ទិន្នន័យអាចយកមកប្រើ
ការបានមានប្រទេស ចំនួន៣កំណត់បានឈានទៅសម្រេចសមភាពយេនឌ័រ
គិតជាតួលេខនៅបឋមសិក្សា ហើយប្រទេសតិចជាង ១ ភាគ ៥ បានសម្រេច
សមភាពយេនឌ័រគិតជាតួលេខនៅមធ្យមសិក្សា ហើយប្រទេសតែ ៤ ប៉ុណ្ណោះបាន
សម្រេចសមភាពយេនឌ័រគិតជាតួលេខនៅឧត្តមសិក្សា។ អនកូរដនពិភពលោក
ជិត ២ ភាគ ៣ (៦៤%) ជាស្ត្រី។

៤. វិទ្យាស្ថានស្ថិតិ UNESCO បានចាំស្ថានភាពជុំវិញអំពីចំនួនអនកូរដនដោយប្រើទិន្នន័យថ្មីចុង
ក្រោយ។ អត្រាស្ថានបច្ចុប្បន្នប្រហែលតិចជាង ៨៦២ លាននាក់ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ក្នុងរបាយការណ៍
សកលលោកតាមដានការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ២០០៣/៤។ ការប្រើទិន្នន័យថ្មីបណ្តាលមកពី
កត្តាច្រើនយ៉ាង ដូចជា ទិន្នន័យបានមកពីជំរឿន និងអង្កេតប្រើរបស់បណ្តាប្រទេសជាច្រើន។ ជំរឿន
ឆ្នាំ ២០០០ របស់ចិនផ្តល់ទិន្នន័យដល់វិទ្យាស្ថានសម្រាប់គណនាចំនួនអនកូរដនមនុស្សចាស់នៅ
ប្រទេសនេះ ដែលបានដេញចុះជាង ៥០ លាននាក់។

គោលដៅ ២ សកលកម្មបឋមសិក្សា : ចំនួនកុមារនៅត្រៃសាលាមានការ
ធ្លាក់ចុះច្រើន គឺធ្លាក់ចុះពី ១០៦,៦ លាននាក់ នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ មកត្រឹម ១០៣,៥
លាននាក់នៅឆ្នាំ ២០០១។ ដោយសារពិភពលោកបានឈានទៅសម្រេចគោលដៅ
នេះក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មាន ទសវត្សរ៍នេះ កុមារជាច្រើនបានចូលសាលារៀន ប៉ុន្តែ
ដំណើរឈានទៅសម្រេចគោលដៅសកលកម្មអប់រំបឋមសិក្សានៅមុន ឬត្រឹមឆ្នាំ
២០១៥មានការយឺតយ៉ាវណាស់។ បើដំណើរដើម្បីតទៅតែបន្ត ផលធៀបសិស្ស
ចុះឈ្មោះចូលរៀនពិតនឹងបាន ៨៥%នៅឆ្នាំ ២០០៥ ហើយ ៨៧%នៅឆ្នាំ ២០១៥។
ក្នុងគោលដៅនេះ ការរៀនចប់បឋមសិក្សាគឺជាបញ្ហាចំបងដែលត្រូវដោះស្រាយ
ជាចាំបាច់ ដូចជាបញ្ហាសិស្សចុះឈ្មោះចូលរៀនក្រោយអាយុស្របច្បាប់ និងបញ្ហា
សិស្សអាចបន្តរៀនរហូតចប់ថ្នាក់ ទី ៥មានចំនួនតិច (តិចជាង ៧៥% នៅប្រទេស
៣០ ក្នុងចំណោមប្រទេស ៩១ ដែលមានទិន្នន័យប្រើប្រាស់បាន) ហើយសិស្ស
ត្រូវថ្នាក់ក៏ជាបញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយបន្ទាន់ផងដែរ។

គោលដៅ ៤
អកូរដន : នៅឆ្នាំ ២០០២ មានមនុស្សចាស់ប្រមាណ ៨០០ លាននាក់ជា
អនកូរដន^១ ៧០% រស់នៅប្រទេសចំនួន ៩ នៅអាហ្វ្រិកសាហារា និង
អាស៊ីខាងកើត និងខាងត្បូង ជាពិសេសឥណ្ឌា ចិន បង់ក្លាដែស និងប៉ាគីស្ថាន។

គោលដៅ ៦
គុណភាព : ប្រទេសដែលស្ថិតនៅឆ្ងាយពីការសម្រេចគោលដៅ ១ ដល់ ៥ សុទ្ធ
តែជាប្រទេសដែលពិបាកនឹងសម្រេចគោលដៅទី ៦ ណាស់។
សូចនាករណ៍ជាច្រើនបានចង្អុលបង្ហាញអំពីព័ត៌មានស្តីពីគុណភាព។ ការចំណាយ
របស់រដ្ឋលើវិស័យអប់រំបង្ហាញអំពីប្រភាគនៃផលទុនជាតិសរុបនៅប្រទេសអ្នក
មានដែលបានសម្រេចគោលដៅអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នារួចហើយខ្ពស់ជាង
ប្រភាគនៃផលទុនជាតិសរុបរបស់ប្រទេសអ្នកដែលត្រូវការពង្រីក និងកែលម្អ
ប្រព័ន្ធអប់រំដែលមានធនធានតិចជាចាំបាច់។ ក្នុងប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ
ការចំណាយលើវិស័យអប់រំមានការកើនឡើងច្រើន ជាពិសេសនៅប្រទេសកំពុង
អភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ដូចជាប្រទេសនៅអាស៊ីខាងកើត និងប៉ាស៊ីហ្វិក ប្រទេសនៅ
អាមេរិកឡាទីន និងការីប៊ីន។ ផលធៀបសិស្ស និងគ្រូនៅតែខ្ពស់នៅប្រទេសជា
ច្រើននៅអាហ្វ្រិក សាបសាហារា (នៅតាមតំបន់ ៤៤:១) និងនៅអាស៊ីខាងត្បូង
និងខាងលិច (៤០:១)។ នៅប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប គ្រូបង្រៀនមិន
ទាន់មានស្តង់ដារនិរន្តរ៍ដើម្បីចូលបង្រៀនទេ ហើយគ្រូភាគច្រើនមិនទាន់យល់
ច្បាស់អំពីកម្មវិធីសិក្សាដែលត្រូវបង្រៀនផង។ ការឆ្លងរាលដាលនៃមេរោគ
អេដស៍ និងជំងឺអេដស៍កំពុងមានឥទ្ធិពលលើការផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយ
គុណភាព និងលើវត្តមានរបស់គ្រូ។ ទិន្នន័យបានពីការធ្វើតេស្តតាមប្រទេស
និងជាអន្តរជាតិបង្ហាញថា សិស្សទទួលបានលទ្ធផលខ្សោយច្រើននៅតំបន់កំពុង
អភិវឌ្ឍទាបបំផុត។

សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា (EDI)

សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា (EDI) វាស់អំពីទំហំ ជោគជ័យរបស់ប្រទេសដែលបានសម្រេចគោលដៅ ៤ ក្នុងចំណោម គោលដៅទាំង ៦ របស់ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាគឺ សកលកម្មអប់រំ បឋមសិក្សា សមភាពយេនឌ័រគិតជាគុណភាព អក្ខរកម្ម និងគុណភាព។ ប្រទេសជាច្រើន គិតទាំងប្រទេសត្រីក្របដុតមួយចំនួនបានសម្រេច គោលដៅអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩៨ និង ២០០១។ ជោគជ័យនេះបង្ហាញថា ភាពត្រឹមត្រូវមិនមែនជាឧបសគ្គដ៏ធំរារាំងដល់ការ ឈានទៅសម្រេចការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ការបរាជ័យ ដ៏ធំក្នុងវិស័យអប់រំបានរីកចម្រើនប្រទេសអាហ្វ្រិកសាប៊ែរសាហារា រដ្ឋអាហ្វ្រិក និងអាស៊ីខាងត្បូង និងខាងលិច។

- ប្រទេសចំនួន ៤១ (១ ភាគ ៣ នៃប្រទេសទាំងនេះមានសន្ទស្សន៍ដែល អាចគណនាបាន) ប្រទេសភាគច្រើននៅអាមេរិកខាងជើង និងអឺរ៉ុបខាង លិច អឺរ៉ុបកណ្តាល និងអឺរ៉ុបខាងកើតបានសម្រេចគោលដៅ ឬជិតឈានទៅ សម្រេចគោលដៅអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាហើយ។
- ប្រទេស៥១ មានតម្លៃសន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់ គ្នាចន្លោះពី ០,៨០ និង ០,៩៤។^២ ពាក់កណ្តាលនៃប្រទេសទាំងនេះ ភាគច្រើន នៅអាមេរិកឡាទីន គុណភាពអប់រំស្ថិតនៅច្រាយពីគោលដៅផ្សេងៗទៀត។
- ប្រទេសចំនួន ៣៥ ស្ថិតនៅច្រាយពីការសម្រេចគោលដៅការអប់រំ សម្រាប់ទាំងអស់គ្នាដែលមានតម្លៃសន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍការអប់រំ សម្រាប់ទាំងអស់គ្នាក្រោម ០,៨០។ ប្រទេសចំនួន ២២ នៅអាហ្វ្រិកសាប៊ែរ សាហារា។ បីប្រទេសទៀតនៅអាស៊ីខាងត្បូងដែលមានប្រជាជនច្រើនគឺ បង់ក្លាដែស ឥណ្ឌា និងប៉ាគីស្ថានក៏ស្ថិតនៅក្នុងក្រុមនេះដែរ។

2. EDI value can range from 0 to 1. The closer the value is to 1, the closer a country is to meeting its goals and the greater is its EFA achievement.

គុណភាពប្រសើរ :

■ **កាតព្វកិច្ចចំពោះមុខ :** ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាមិននឹង មិនអាចសម្រេចបានទេ បើមិនលើកកំពស់គុណភាពប្រសើរ។ នៅប្រទេសជាច្រើនលើពិភពលោក គម្លាតរវាងសិស្សដែលបាន រៀនចប់ពីសាលា និងអ្នកដែលចប់ហើយមានជំនាញប្រើការបាន មានទំហំធំធេងណាស់។ គោលនយោបាយដែលមានបំណងជម្រុញ ឲ្យមានការចុះឈ្មោះចូលរៀនរហូតដល់ ១០០% ត្រូវតែធានាឲ្យ មានលក្ខខណ្ឌសិក្សា និងឱកាសសិក្សាសមរម្យ។ បទពិសោធន៍ ល្អៗអំពីលក្ខខណ្ឌនេះអាចយកពីប្រទេសដែលបានអនុវត្ត និង បំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងពីរនេះបានជោគជ័យ។

■ **កំណត់និយមន័យគុណភាព :** គោលការណ៍ពីរដែលអាចយកមកប្រើដើម្បីកំណត់ និយមន័យគុណភាពក្នុងវិស័យអប់រំ។ គោលការណ៍ទីមួយកំណត់និយមន័យអំពី ការអភិវឌ្ឍពុទ្ធិរបស់អ្នកសិក្សា ដែលនិយមន័យនេះជាបំណងរបស់ប្រព័ន្ធអប់រំ ទាំងអស់។ ហេតុដូច្នេះ ជោគជ័យដែលប្រព័ន្ធអប់រំទទួលបានគឺជាសូចនាករណ៍មួយ ចម្បងបង្ហាញអំពីគុណភាពរបស់ប្រព័ន្ធអប់រំទាំងនោះ។ គោលការណ៍ទីពីរសង្កត់ធ្ងន់ លើតួនាទីរបស់អប់រំក្នុងការលើកកំពស់តម្លៃគុណធម៌ និងឥរិយាបថទទួលខុសត្រូវ របស់ពលរដ្ឋ និងផ្តល់ចំណីអាហារដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពច្នៃប្រឌិត និងស្មារតី ទទួលខុសត្រូវ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះនឹងជួបការលំបាកក្នុងការវាយតម្លៃ និងក្នុងការប្រៀបធៀបរវាងប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ។

■ **សារប្រយោជន៍បានពីការអប់រំ :** ការអប់រំល្អប្រសើររួមចំណែកដល់ ការបង្កើនប្រាក់ចំណូល និងជួយលើកកំពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ហើយ ជួយឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗមានសមត្ថភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តឲ្យ បានត្រឹមត្រូវ ដូចជា ការសម្រេចចិត្តអំពីការមានកូន និងបញ្ហា សំខាន់ៗទាក់ទងនឹងសុខុមាលភាពផ្ទាល់ខ្លួន។ ឧទាហរណ៍ ការអប់រំល្អ នឹងជួយកាត់បន្ថយការគ្រោះថ្នាក់ដោយការឆ្លងមេរោគអេដស៍។ ការ ស្រាវជ្រាវជាច្រើនបង្ហាញថា មានពុទ្ធិ និងជំនាញទទួលបានពីការ អប់រំមូលដ្ឋានមានសារប្រយោជន៍បំផុតសម្រាប់យុវវ័យការពារ ខ្លួនពីការឆ្លងមេរោគអេដស៍។ សារប្រយោជន៍នេះពិតជាមានទំនាក់ ទំនងជាមួយកំរិតអប់រំ ដែលមនុស្សម្នាក់ៗបាន រៀន។

■ **ឆ្នាំចូលរៀនក្នុងសាលា :** គុណភាពខ្ពស់ក្នុងការអប់រំនឹងជួយឲ្យសិស្ស រៀននៅសាលាកាន់តែយូរ អាយុខ្លីយូរចូលរៀនក្នុងសាលាកាន់តែវែង ទោះជាឱកាសខុសគ្នាពីតំបន់មួយទៅតំបន់ដទៃទៀត។ គិតជាមធ្យម សម្រាប់ប្រទេសទាំងអស់ សិស្សអាចរៀនបានរយៈពេល ៩,២ ឆ្នាំ រៀន នៅបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា។ សិស្សម្នាក់នៅអាហ្វ្រិកសាប៊ែរសា ហារាវិញបានរៀនពី ៥ ទៅ ៦ ឆ្នាំតិចជាងកុមារនៅតំបន់អឺរ៉ុប ខាងលិច និងអាមេរិក។ ប្រជាជនដែលបានចូលរៀននៅសាលាបានយូរ ច្រើនឆ្នាំ វិញនឹងរៀននៅសាលាបាន ៥ ឆ្នាំ ដូចកុមារនៅប្រទេស នៅចំណាត់ថ្នាក់បាតាភាព។

■ **ពិន្ទុកេស្ត** : កេស្តអំពីជោគជ័យអន្តរជាតិបង្ហាញថា ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចមានឥទ្ធិពលខ្លាំងលើ លទ្ធផលសិក្សានៅសាលា។ ដូច្នោះ ទាំងគោលនយោបាយអប់រំ និងគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចត្រូវតែ ដោះស្រាយបញ្ហាវិសមភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចក្នុង ចំណោមសិស្សានុសិស្សាបានជាមុនសិន។

■ **ធនធាន** : នៅប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប ការបង្កើនការចំណាយសម្រាប់សៀវភៅសិក្សា កាត់ បន្ថយចំនួនសិស្សក្នុងថ្នាក់ លើកកំពស់សមត្ថភាពគ្រូ និងបំពាក់បរិក្ខារសាលាឱ្យកាន់តែប្រសើរនឹងជួយដល់ ការសម្រេចជោគជ័យរបស់សិស្សក្នុងការរៀនសូត្រ។ ប៉ុន្តែនៅប្រទេសអ្នកមាន ការបង្កើនចំណាយបែបនេះ មិនសូវមានទំនាក់ទំនងនឹងលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សទេ។ ការលើកកំពស់គុណភាពក៏អាចសម្រេចជោគជ័យ ដោយចំណាយទាបមធ្យមបានដែរ ហើយប្រទេសក្រីក្រក៏អាចមាន សមត្ថភាពធ្វើបានដែរ។ នៅកន្លែងដែល មានអត្រាគ្រូក្នុងថ្នាក់ខ្ពស់ ការបង្កើនគុណភាពទាមទារនូវការចំណាយហិរញ្ញវត្ថុដ្ឋានខ្ពស់មួយចំណែក ព្រោះអាច កាត់បន្ថយរយៈពេលរៀនយូរនៅសាលា ដោយសារការរៀនត្រួតថ្នាក់។

■ **ការអប់រំបែបដាក់បញ្ចូលគ្នាគ្រប់ក្រុមមុនកញ្ជាទាំងអស់** : គ្រប់ កំណែទម្រង់ទាំងអស់ដែលមិនពិចារណា យកចិត្តទុកដាក់ និងឆ្លុះបញ្ចាំង អំពីក្រុមជនក្រីក្រ និងជួបការលំបាកតែងទទួលបានជោគជ័យ។ វិធីសាស្ត្រ អប់រំសម្រាប់អ្នកដក់មេរោគអេដស៍ ក្រុមដែលត្រូវការជំនួយបន្ថែម ជនពិការ និងកុមារពលកម្មត្រូវទទួលបានការគាំទ្រ កាន់តែច្រើន។

■ **ការសម្របសម្រួល** : ទំនាក់ទំនងរវាងនាយកដ្ឋាន និងនាយកដ្ឋានទទួល បន្ទុកកម្មវិធីគាំពារ និងអប់រំកុមារតូច អក្ខរកម្ម និងសុខភាព នឹងជួយ លើកកំពស់គុណភាព។ លើសនេះទៀត គោលនយោបាយឆ្លើយតបនឹង តម្រូវការយេនឌ័រក្នុងវិស័យអប់រំ និងកំណែទម្រង់ដែលឆ្លើយតបទៅនឹង តម្រូវការយេនឌ័រនៅក្នុងសង្គមកិច្ចលើកកំពស់គុណភាពអប់រំផងដែរ។

ខ្លឹមសារនាំមុខអត្ថបទ

■ **សកម្មភាពរៀនឱ្យកាន់តែប្រសើរ** : កស្កតាងជា ច្រើនជួលការណែនាំអំពីប្រសិទ្ធភាពរបស់សាលា។ កស្កតាងទាំងនោះច្រើនសង្កត់ធ្ងន់លើសកម្មភាព រៀន និងបង្រៀនដ៏សកម្មរបស់សិស្ស និងគ្រូ ដូចជា តើគ្រូ និងសិស្សទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុង ថ្នាក់រៀន ហើយគ្រូ និងសិស្សប្រើប្រាស់សម្ភាររៀន និងបង្រៀនមានប្រសិទ្ធភាពប៉ុណ្ណា។ គោលនយោបាយ សម្រាប់លើកកំពស់សកម្មភាពរៀន និងបង្រៀនឱ្យ កាន់តែល្អប្រសើរត្រូវសង្កត់ធ្ងន់លើ :

■ **គ្រូបង្រៀន** : ដើម្បីសម្រេចសកលកម្មអប់រំបឋម សិក្សាតែមួយមុខទាមទារឱ្យមានគ្រូបង្រៀនកាន់តែ ច្រើន និងកាន់តែមានសមត្ថភាព។ ប្រទេសដែល បានសម្រេចលទ្ធផលសិក្សាខ្ពស់ពិតជាបានវិនិយោគ ច្រើនក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។ ប៉ុន្តែ នៅប្រទេសជា ច្រើន ក្នុងប៉ុន្មានពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ប្រាក់ខែ គ្រូបានធ្លាក់ចុះបើប្រៀបធៀបនឹងមុនបរអាជីព ផ្សេង ហើយប្រាក់ខែគឺទាបមិនអាចទ្រទ្រង់ជីវភាពឱ្យ បានសមរម្យ។ ហេតុដូច្នោះ នៅប្រទេសជាច្រើន ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូត្រូវពិចារណាឡើងវិញ ត្រូវពង្រឹង ការបណ្តុះបណ្តាល និងបំប៉នគ្រូនៅតាមសាលា ហើយបន្ថយការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូតាមបែបចាស់ រយៈពេលយូរនៅតាមស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។

■ **រយៈពេលរៀន** : ពេលវេលាបង្រៀនគឺជាកត្តាជួយ សម្រេចជោគជ័យក្នុងការសិក្សា ដូចជារយៈពេល បង្រៀនដែលបានព្រមព្រៀងជាទូទៅពី៨៥០-១០០០ ម៉ោងក្នុងមួយឆ្នាំ ប្រទេសខ្លះមិនបានផ្តល់គ្រប់ម៉ោង ទេ។ ពិន្ទុកេស្តបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា រយៈពេល រៀន និងបង្រៀននៅក្នុងថ្នាក់មានឥទ្ធិពលដល់ការ រៀនមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ និងភាសា។

■ **មុខវិជ្ជាសំខាន់ៗ** : អក្ខរកម្មជាកត្តាចាំបាច់ សម្រាប់រៀនមុខវិជ្ជាផ្សេងៗទៀត ហើយអក្ខរកម្មជា ជំនាញចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យលើការរៀន សូត្រយូរអង្វែង។ រៀនអានត្រូវចាត់ទុកជាអាទិភាព សម្រាប់លើកកំពស់គុណភាពអប់រំមូលដ្ឋាន ពិសេស សម្រាប់សិស្សមកពីគ្រួសារក្រីក្រជួបការលំបាក។

■ **គុណភាពស្នូល** : វិធីបង្រៀនជាច្រើនត្រូវបានប្រើ ជាទូទៅ ប៉ុន្តែមិនសម្រេចបំណង និងតម្រូវចិត្ត សិស្សទេ។ វិធីទាំងនោះច្រើនមិនទំនាក់ទំនង ហើយត្រូវ ឱ្យសិស្សទន្ទេញចាំមាត់ ហើយធ្វើឱ្យសិស្សអសកម្ម។ អ្នកស្រាវជ្រាវអប់រំជាច្រើននាក់បានស្វែងរកការ គាំទ្រឱ្យប្រើវិធីបង្រៀនប្រកបដោយរចនាសម្ព័ន្ធ ច្បាស់លាស់- ត្រូវមានការណែនាំផ្ទាល់របស់គ្រូ ការណែនាំឱ្យសិស្សអនុវត្ត និងឱ្យសិស្សរៀនដោយ ខ្លួនឯង ក្នុងបរិយាកាសបង្រៀនសិស្សមេត្រី។

■ **ភាសា** : ដំរើសភាសាសម្រាប់បង្រៀនសិស្សនៅ សាលាមានសារៈសំខាន់បំផុត។ ការបង្រៀនសិស្ស នូវភាសាទីមួយរបស់សិស្សនឹងជួយសិស្សរៀនបាន ល្អប្រសើរនូវមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ។ ហើយជួយកាត់បន្ថយ អត្រាគ្រូក្នុងថ្នាក់ និងបោះបង់ចោលសាលា។

■ **សម្ភាររៀន និងបង្រៀន** : គុណភាព និងធនធាន រូបវន្តនៃសម្ភាររៀន និងបង្រៀនពិតជាមានឥទ្ធិពល ខ្លាំងក្លាលើការបង្រៀនរបស់គ្រូ។ កង្វះសៀវភៅ សិស្សកើតឡើងដោយសារប្រព័ន្ធចែកចាយមិនល្អ អនុវត្តខុសគោលការណ៍ និងអំពើពុករលួយ។

■ **បរិក្ខារសាលា** : ដើម្បីសម្រេចសកលកម្មអប់រំ បឋមសិក្សា ប្រទេសជាច្រើនត្រូវការតុបតែងបន្ទប់ រៀនឱ្យល្អ និងសាងសង់បន្ទប់រៀនបន្ថែម។ ទឹកស្អាត អនាម័យ និងឱកាសចូលរៀនសម្រាប់ជនពិការគឺ មានសារៈសំខាន់មិនអាចខ្វះបាន។

■ **ការដឹកនាំ** : រដ្ឋបាលកណ្តាលរបស់រដ្ឋាភិបាលត្រូវ តែប្រុងប្រៀប និងត្រៀមខ្លួនដើម្បីផ្តល់សេរីភាពក្នុង ការចូលរៀនរបស់សិស្ស ដូច្នោះត្រូវមានធនធាន គ្រប់គ្រាន់ ហើយត្រូវទី និងការទទួលខុសត្រូវនៅ គ្រប់ថ្នាក់ដឹកនាំទាំងអស់ត្រូវតែច្បាស់លាស់។ គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលាអាចមានឥទ្ធិពលខ្លាំង លើគុណភាពរបស់សាលារៀន។

នៅប្រទេសជាច្រើនដែលកំពុងព្យាយាមធានាផ្តល់សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំដល់កុមារគ្រប់ៗរូប ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងលើការពង្រីកឱកាសចូលរៀនបានរាវរាំង និងប៉ះពាល់ដល់ការយកចិត្តទុកដាក់លើគុណភាព។ ប៉ុន្តែ គុណភាពគឺជាកត្តាកំណត់ថា តើសិស្សរៀនបានប៉ុន្មាន និងចេះប៉ុន្មាន ហើយគុណភាពក៏កំណត់អំពីសារប្រយោជន៍ដែលសិស្សទទួលបានពីការអប់រំសម្រាប់អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពជ្រាលជ្រៅ និងអភិវឌ្ឍសង្គម។ គោលដៅទី ៦ របស់ក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពក្រុងកាតាមទារលើកកំពស់គុណភាពអប់រំក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់។ ដូចរបាយការណ៍នេះបានលើកឡើងច្បាស់ សិស្សជាច្រើនបានចេញពីសាលាដោយមិនបានទទួលពុទ្ធិ និងជំនាញច្បាស់លាស់ឡើយ។

ក្រោយពីបានវិភាគវែកញែកអំពីគុណភាព របាយការណ៍នេះបានបង្ហាញនូវផែនទីមួយសម្រាប់ជាជំនួយក្នុងការកំណត់និយមន័យ និងស្វែងយល់អំពីបញ្ហាគុណភាព (ជំពូក ១)។ របាយការណ៍នេះក៏បានវិភាគលទ្ធផលស្រាវជ្រាវជាច្រើនទាក់ទងនឹងកត្តាទាំងឡាយដែលមានឥទ្ធិពលលើគុណភាពអប់រំ (ជំពូក ២) ហើយរបាយការណ៍នេះក៏ផ្តល់នូវយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយគន្លឹះៗសម្រាប់លើកកំពស់គុណភាពផងដែរ ជាពិសេសនៅប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប (ជំពូក ៤)។ របាយការណ៍ឆ្នាំមុនៗបង្ហាញថា ជំនួយអន្តរជាតិសម្រាប់ការអប់រំមូលដ្ឋាន និងកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសម្របសម្រួលក៏មានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះដែរ (ជំពូក ៥)។ ជាទីបញ្ចប់របាយការណ៍នេះក៏បានតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យការវិវឌ្ឍន៍វិទ្យាសាស្ត្រទៅសម្រេចគោលដៅទាំង ៦ ដែលបានអនុម័តនៅក្រុងដាកា ឆ្នាំ ២០០០ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងលើសុច្ឆន្ទានុភាពគុណភាពអប់រំ។ សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា (EDI) ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំមុនៗក៏មានបង្ហាញបន្ថែមនៅក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំនេះដែរ ហើយរបាយការណ៍នេះក៏បានសង្ខេបអំពីការជឿនលឿនឈានទៅសម្រេចគោលដៅ ៤ ក្នុងបំណោមគោលដៅទាំង ៦ នៅប្រទេសចំនួន ១២៧ (ជំពូក ៣)។